Poďte s nami do rozprávky

Pojďte s námi do pohádky

BONAFIDE

Tato kniha vychází za finančního přispění Úřadu vlády České republiky.

Táto kniha vychádza vďaka finančnej podpore Úradu vlády Českej republiky

Copyright © BONA FIDE, 2011
Illustrations © Alexandra Švolíková, 2011
Translations © Viera Kučerová a Ondřej Mrázek, 2011
Autorka projektu Viera Kučerová, 2011

ISBN 978-80-260-0448-6

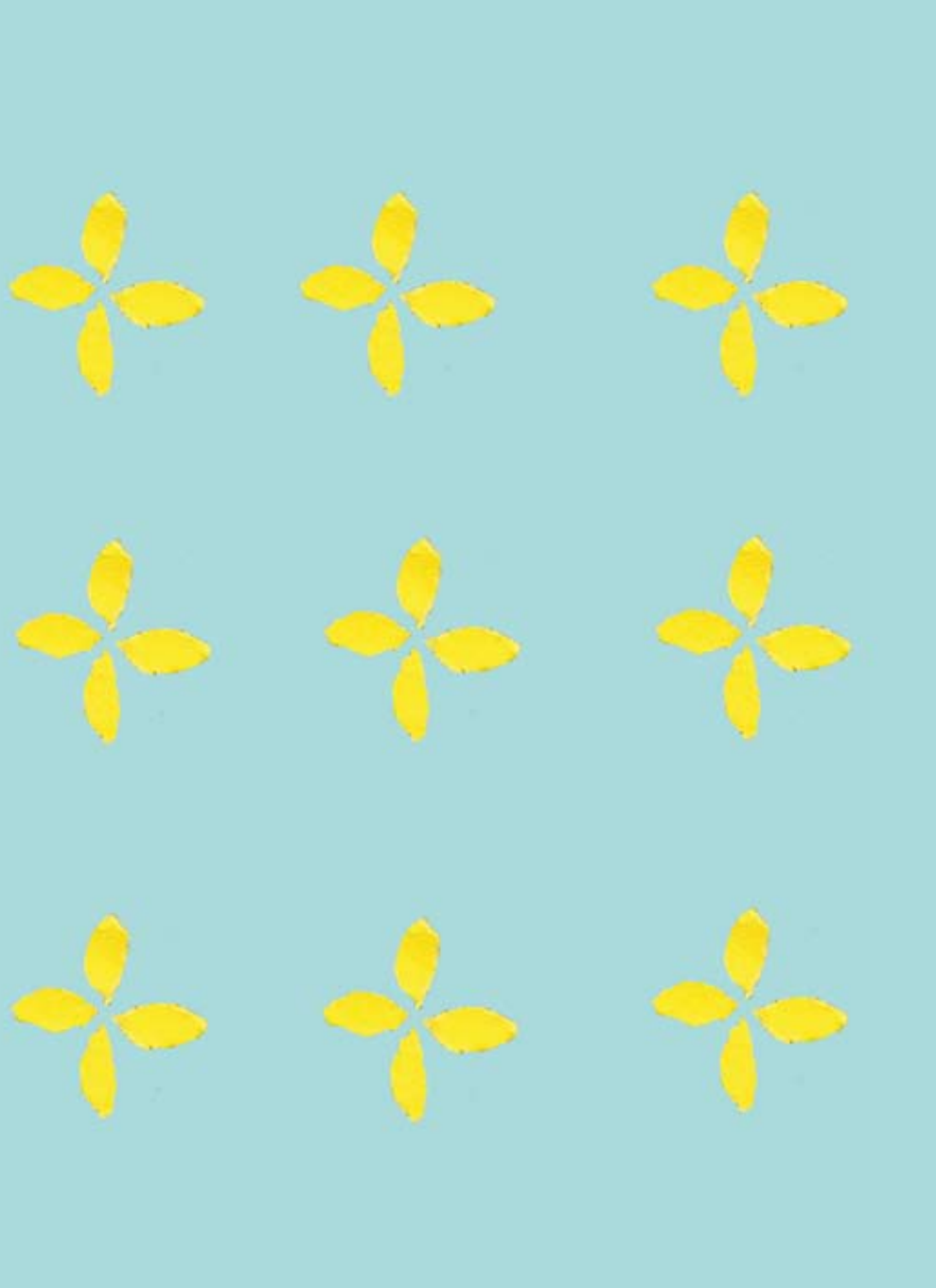

Skôr prebúdzať ako uspávať

Rozprávky patria do sveta detí rovnako ako do sveta dospelých. Klasické ľudové rozprávky, známe a po stáročia odovzdávané z generácie na generáciu, sú pevnou súčasťou kultúry, súčasťou kultúrnej pamäti, retiazkou, ktorá spája minulé svety so súčasnosťou, detstvo rodičov s detstvom detí. Milan Rúfus svojho času krásne povedal, že rozprávka nevznikla preto, aby sa ňou uspávali deti, ale aby prebúdzala dospelých, aby pripomínala skutočné hodnoty zmysluplnej ľudskej existencie. V tomto zmysle vie prebúdzať aj deti. Cez rozprávkové slovo prebúdzať detskú predstavivosť, rozvíjať jazykové schopnosti, zaplietať do kultúrnych nitiek spoločenstva, nedať zaniknúť spoločným predstavám, ktoré z rozprávok do života spoločenstiev vstupujú, obnovujúc sa v každej generácii znova a znova. To všetko (a ešte iné) sa ukladá do spoločných večerných či denných chvíľ pri rozprávke, takých dôležitých v rodinnom živote, ale aj do stretnutí s rozprávkou inde.

Rozprávková kniha, v ktorej sú vedľa seba texty v slovenčine a v češtine, otvára rozprávkové priestory dvojmo. Deťom z dvojjazyčných slovensko-českých rodín, aj zo slovenských rodín žijúcich v českom prostredí či z českých na Slovensku, ponúka svet rozprávok v obidvoch rodinných jazykoch, ktoré sú a majú byť v ich živote dôležité. A pre ostatné deti popri všetkom spomínanom má kniha s paralelnými rozprávkami šancu prebúdzať aj ich schopnosť vnímať paralelný svet nesený druhým jazykom. Pri prirodzenej odlišnosti v blízkosti má druhý jazyk osobitú silu dodať rozprávkovému textu špecifické poetické zafarbenie a je súčasne aj dôležitým vkladom do ďalšieho života – otvára cestičku k druhému jazykovému spoločenstvu, niečo, čo v blízkej či vzdialenejšej budúcnosti môže prísť vhod. Aj v tom je prebúdzanie, ktoré tieto rozprávky prinášajú.

Mira Nábělková

O Červenej čiapočke

Bolo raz jedno malé dievčatko. Od starej mamy dostalo jedného dňa k narodeninám darček – červenú čiapočku. Veľmi rado ho nosilo, a tak ho volali Červená čiapočka.

Jedného dňa poslala mamička Červenú čiapočku k babičke, aby jej zaniesla darčeky k narodeninám. Chalúpka starej mamy stála na čistinke uprostred hlbokého lesa, a preto mamička Červenej čiapočke prikazovala:

„Ponáhľaj sa rovno k babičke a nikde sa nezdržuj, aby sa ti niečo nestalo."

Červená čiapočka to sľúbila, ale na svoj sľub rýchlo zabudla. Každú chvíľku sa zastavovala a odbieha-

O Červené karkulce

Byla jednou jedna malá holčička. Ta dostala jednoho dne od babičky k narozeninám dárek – červenou karkulku. Holčička čepeček nosila moc ráda, a tak jí začali říkat Červená Karkulka.

Jednoho dne maminka poslala Červenou Karkulku za babičkou, aby jí donesla dárky k narozeninám. Babiččina chaloupka stála na pasece, uprostřed hlubokého lesa, a tak maminka Červené Karkulce přikázala:

„Běž rovnou za babičkou a nikde se netoulej, aby se ti něco nestalo."

Červená Karkulka to slíbila, ale na svůj slib rychle zapomněla. Každou chvilku se zastavovala a od-

la z cesty, aby starej mame natrhala kytičku lesných kvetov.

Lenže v lese žil tiež starý a zlý vlk. Keď uvidel Červenú čiapočku, predbehol ju a opýtal sa:

„Kam ideš, Červená čiapočka?“

„K babičke,“ odpovedala Červená čiapočka. „Dnes má narodeniny, nesiem jej v košíčku darčeky. Má chalúpku tamto v lese.“

Hneď ako to vlk počul, rozlúčil sa a utekal, aby do babičkinej chalúpky dorazil skôr ako Červená čiapočka. Zaklopal na dvere domčeka, a babička sa opýtala:

„Kto je to?“

„To som ja, Červená čiapočka, nesiem ti v košíčku darčeky k narodeninám,“ odpovedal jej tenkým hláskom vlk.

Babička si myslela, že je to naozaj Červená čiapočka, pustila vlka do chalúpky …, a ten ju zožral. Potom si nasadil na ňufák babičkine okuliare, vliezol si do jej postele a prikryl sa perinou.

bíhala z cesty, aby natrhala babičce kytičku lesních květin.

Jenomže v lese žil starý a zlý vlk. Když zahlédl Červenou Karkulku, předběhl ji a zeptal se:

„Kampak jdeš, Červená Karkulko?“

„Za babičkou,“ odpověděla Červená Karkulka.

„Dnes má narozeniny, nesu jí v košíčku dárky. Bydlí v chaloupce támhle v lese.“

Jakmile to vlk uslyšel, rozloučil se a utíkal, aby se k babiččině chaloupce dostal dříve než Červená Karkulka. Zaklepal na dveře chaloupky a babička se zeptala:

„Kdopak je to?“

„To jsem já, babičko, Červená Karkulka, nesu ti v košíčku dárky k narozeninám,“ odpověděl jí tenkým hláskem vlk.

Babička si myslela, že je to opravdu Červená Karkulka, pustila vlka do chaloupky… a on ji sežral. Potom si nasadil na čenich babiččiny brýle, vlezl si do její postele a přikryl se peřinou.

O chvíľu zaklopala Červená čiapočka. Vošla do izbičky, pozrela sa na vlka v posteli a divila sa:

„Babička, ty máš ale veľké uši!“

„To preto, aby som ťa dobre počula,“ povedal vlk.

„Babička, a prečo máš také veľké oči?“ opýtala sa Červená čiapočka.

„To preto, aby som ťa lepšie videla,“ odvetil vlk.

„A prečo máš také veľké ústa, babička?“ divila sa Červená čiapočka.

„To preto, aby som ťa mohol zjesť!“

Vlk otvoril papuľu a Červenú čiapočku prehltol. Potom si znova vliezol do postele a zaspal.

Onedlho išiel okolo ujo horár a počul cez okno hlasité chrápanie. Nakukol okienkom dnu a uvidel v babičkinej posteli ležať vlka s veľkým bruchom. Hneď mu napadlo, že vlk zožral babičku. Vošiel teda do chalúpky, tesákom rozrezal vlkovi brucho a... Ako sa divil, keď z neho vyskočila babička i s Červenou čiapočkou! Našťastie obe živé a zdravé.

Za chvilku zaklepala Červená Karkulka. Vešla do pokoje, uviděla vlka v posteli a tuze se podivila:

„Babičko, proč máš takové velké uši?“

„Abych tě lépe slyšela,“ povídá vlk.

„Babičko, a proč máš takové velké oči?“ zeptala se Červená Karkulka a vlk na to povídá:

„Abych tě lépe viděla.“

„A proč máš tak velkou pusu, babičko,“ divila se Červená Karkulka.

„Abych tě mohla lépe sežrat.“

Vlk otevřel tlamu a Červenou Karkulku spolkl. Potom si znovu vlezl do postele a usnul.

Za chvíli šel kolem myslivec a uslyšel z okna hlasité chrápání. Nakoukl okénkem dovnitř a uviděl v babiččině posteli ležet vlka s velkým břichem. Hned ho napadlo, že sežral babičku. Vešel do chaloupky, rozřízl vlkovi břicho nožem... A jaké bylo jeho překvapení, když z něho vyskočila babička i s Červenou Karkulkou! Naštěstí obě živé a zdravé.

Spoločne potom nanosili kamene, vysypali ich vlkovi do brucha a poriadne ho zašili.

Vlk sa zobudil, nikoho nevidel, a pretože bol hrozne smädný, išiel sa napiť vody zo studničky. Ale ako sa nad studničku naklonil, skaly sa mu v bruchu prevrátili a stiahli ho dolu do vody.

Od tých čias ho nikto nikdy nevidel.

Všichni tři potom nanosili kameny, nasypali je vlkovi do břicha a pořádně to zašili.

Vlk se probudil, nikoho neviděl, a protože měl strašlivou žízeň, šel se napít vody ze studny. Jenomže jakmile se nad studnu naklonil, kameny se mu v břiše začaly převracet a stáhly ho dolů do vody.

Od té doby ho nikdo nikdy neviděl.

O ZLEJ KOZE ROHATEJ

Žili raz otec s mamou a dvoma dcérami. Jedného dňa kúpil otec na trhu kozu. Priviedol ju domov a na druhý deň prikázal staršej dcére:

„Zajtra pôjdeš našu kozičku pásť a čistou vodou ju napojíš. Inak bude zle!“

Dievčina celý deň vodila rohatú kozu po strmých grúňoch, z čistého potoka ju napájala a večer ju priviedla domov.

Otec išiel za kozou do chlieva a opýtal sa:

„Koza, kozička, dobre si sa napásla?“

Koza zamečala: „Nie! Tvoja dcéra ma k tŕňom priviazala, v mláke napojila, s mládencami vyvádzala a o mňa nič nedbala.“

O ZLÉ KOZE ROHATÉ

Žili – byli otec s matkou a měli dvě dcery. Jednoho dne koupil otec na trhu kozu. Přivedl ji domů a dalšího dne přikázal starší dceři:

„Zítra půjdeš naši kozičku pást a napojíš ji čistou vodou, jinak bude zle!“

Dívčina celý den vodila rohatou kozu po strmých stráních, napájela ji z čistého potoka a večer ji přivedla domů.

Otec šel za kozou do chléva a zeptal se jí:

„Kozo, kozičko, pěkně ses napásla?“

Koza zamečela: „Néé! Tvoje dcera mě ke kolíku přivázala, z louže napájela, s mládenci vyváděla, a o mě nic nedbala.“

A bolo zle. Otec chytil metlu a staršiu dcéru poriadne vyplatil. Dievča s plačom utieklo z domu.

Na druhý deň poslal otec s kozou mladšiu dcéru. A zasa prikazoval:

„Pekne našu kozičku napas a čistou vodou ju napoj. Inak bude zle."

Mladšia dcéra vyviedla kozu na peknú stráň. Tam ju celý deň pásla a z čistého potôčika napájala. Keď ju večer priviedla domov, otec utekal za kozou a opýtal sa:

„Koza, kozička, dobre si sa dnes napásla?"

A rohatá koza zamečala:

„Nie! Dievka ma po skalách ťahala a v mlákach napájala. Celý deň sa iba hrala, o mňa sa nestarala!"

Otec sa nahneval, znova vzal metlu a i mladšiu dcéru vyplatil. Aj ona s plačom utiekla z domu.

Ďalšieho rána poslal na pastvu s kozou ženu. Tá vyviedla kozu rohatú na lúku, kde bola pek-

A bylo zle! Otec chytil koště a starší dcera dostala pořádný výprask! Děvče uteklo s pláčem z domu..

Příštího dne poslal otec s kozou mladší dceru. A zase jí přikázal:

„Pěkně necháš naši kozičku napást a čistou vodou ji napojíš. Jinak bude zle."

Mladší dcera odvedla kozu na pěknou louku. Tam ji celý den pásla a z čistého potůčku napájela. Když ji večer přivedla domů, otec hned běžel za kozou a ptal se jí:

„Kozo, kozičko, pěkně ses napásla?"

A rohatá koza zamečela:

„Néé! Ta holčina mě po skalách tahala a v loužích napájela. Celý den si jenom hrála, a o mě nic nedbala!"

Otec se rozzlobil, zase vzal koště a i mladší dceru vytrestal. I ona utekla z domu s pláčem!

Příštího dne ráno poslal otec s kozou na pastvu svoji ženu. Ta odvedla kozu rohatou na lou-

ná tráva. Tam žena celý deň kozu pásla a vodou z čistej studničky ju napájala.

Keď večer priviedla kozu domov, sedliak sa hneď vypytoval:

„Koza, kozička, ako si sa dnes napásla?“

„Po prašných cestách ma tvoja žena vodila, samé bodliaky som chrúmala, a z kaluže som musela piť! Ona celý deň len s tetkami tárala, o mňa sa nestarala,“ mečala koza.

Sedliak sa strašne rozhneval. Keď chytil metlu…, utiekla mu z domu aj žena.

Ráno vyviedol kozu rohatú na pastvu sedliak. Zaviedol ju medzi ďatelinu. Koza sa tam spokojne pásla a z čistej studničky sa napájala. Doma sa jej sedliak pýta:

„Koza, kozička, ako si sa dnes napásla?“

„Čo sa pýtaš? Veď si ma do raždia zahnal, napiť mi poriadne nedal, do neba si sa díval a o mňa si sa nestaral.“

„Ty potvora rohatá!“ rozhneval sa sedliak.

ku, kde byla pěkná travička. Celý den ji tam pásla a vodou z čisté studánky napájela.

Když večer přivedla kozu domů, sedlák se hned kozy vyptával:

„Kozo, kozičko, jakpak ses dnes napásla?“

„Po prašných cestách mě tvoje žena vodila, samé bodláky jsem chroustala a vodu z kaluže pít musela. Ona celý den jen s tetkami klábosila a o mě se nestarala,“ mečela koza.

Sedlák se strašlivě rozčílil. Když chytil koště…, utekla mu z domu i žena.

Ráno odvedl kozu rohatou na pastvu sám. Zavedl ji na zelený jetelíček. Koza se spokojeně pásla a z čisté studničky vodu pila. Doma se jí sedlák ptá:

„Kozo, kozičko, jakpak ses dnes napásla?“

„Co se vyptáváš? Vždyť jsi mě do roští zahnal, napít mi pořádně nedal, do nebe jsi okouněl a o nic nedbal.“

„Ty potvoro jedna rohatá!“ rozzuřil se sedlák.

Len teraz spoznal, aký bol hlupák. Vzal metlu a mydlil ňou kozu, až z nej chlpy lietali.

Koza začala kričať a mečať:

„Ja som koza rohatá, do pol boka odratá,
ja sa biť nenechám, rohami ťa popichám!“

Muž sa zľakol, zahodil metlu a skočil do izby.

Koza bežala za ním. Sedliak vyskočil oknom von – a koza za ním… Utiekol na cestu, a koza za ním! Beží po dedine, rohatá koza za ním a kričí:

„Ja som koza rohatá, do pol boka odratá,
ja sa biť nenechám, rohami ťa popichám!“

Sedliak beží, sotva lapá po dychu. Stretne obuvníka a prosí ho:

„Obuvník, zachráň ma pred tou potvorou rohatou.“

Obuvník dlho nerozmýšľal – pich, pich, a bolo po koze!

Sedliak, len čo si trochu vydýchol, našiel svoju ženu i dcéry a priviedol si ich domov.

Po zlej koze rohatej zostal iba zvonec a rozprávky je koniec.

Až teď mu došlo, jaký byl hlupák. Vzal koště a zmydlil s ním kozu, až z ní chlupy lítaly.

Koza začala ječet a mečet:

„Já jsem koza rohatá, do půl boku odratá,
a já se bít nenechám, rohama tě popíchám!“

Sedlák se lekl, zahodil koště a utekl do chalupy.

Koza běžela za ním. Sedlák vyskočil oknem ven – a koza za ním… Utekl na cestu, a koza pořád za ním! Běží po vesnici, rohatá koza za ním a křičí:

„Já jsem koza rohatá, do půl boku odratá,
já se bít nenechám, rohama tě popíchám!“

Sedlák běží, sotva dech popadá. Potká ševce a prosí ho:

„Ševče, zachraň mě před tou potvorou rohatou.“

Švec dlouho nepřemýšlel – pích, pích a bylo po koze.

Sedlák, jen co si trochu odpočal, našel svou ženu i dcery a přivedl si je domů.

Po zlé koze rohaté zůstal jen zvonec a pohádky je konec.

O perníkovej chalúpke

Bol raz jeden chudobný drevorubač, čo mal dve deti, Janíčka a Marienku. Keď boli malé, zomrela im mamička a otec si priviedol domov macochu. Tá deti nemala rada a stále im ubližovala.

Jedného dňa prikázala mužovi, aby deti zaviedol do lesa a tam ich nechal. Muž sa ženy bál a preto deťom rozkázal: „Vezmite si džbánky, pôjdete so mnou do lesa na jahody."

Deti sa zaradovali a išli. Otec zaviedol Janíčka a Marienku na čistinku hlboko v lese, kde rástlo plno jahôd. Deti začali jahody zbierať a otec

O perníkové chaloupce

Byl jednou jeden chudý dřevorubec a ten měl dvě děti, Jeníčka a Mařenku. Když byly děti malé, umřela jim maminka a otec si přivedl domů macechu. Ale ta neměla děti ráda a pořád jim ubližovala.

Jednoho dne přikázala muži, aby děti zavedl do lesa a tam je nechal napospas. Muž se ženy bál, a tak dětem přikázal: „Vezměte si džbánky, půjdete se mnou do lesa na jahody."

Děti se zaradovaly a šly. Otec zavedl Jeníčka a Mařenku na paseku hluboko v lese, kde rostlo plno jahod. Děti je začaly sbírat. Otec zatím

priviazal na konár palicu, aby vo vetre do stromu udierala, a deti si mysleli, že otec rúbe drevo. Potom ich opustil a odišiel domov.

Deti naplnili džbánky, čakali celý deň na otecka, a keď ani večer neprišiel, povedali si, že zablúdili.

Janíčko vyliezol na strom a v diaľke uvidel svetielko. Deti sa vydali na opačnú stranu a prišli na zelenú lúku k peknej chalúpke, ktorá bola celá z perníku. Uprostred chalúpky uvideli starú a škaredú ježibabu. Deti boli hladné, a tak Janíčko vyliezol na strechu, lúpal perník a hádzal ho dolu Marienke. Ježibaba to počula, vyšla na priedomie a pýtala sa:

„Ktože to na streche lúpe perník?“

„To je len vetríček,“ odpovedala tenkým hláskom Marienka. A tak sa ježibaba s vrátila do chalúpky.

Deti zostali na noc pod oknom, ráno vyliezol Janíčko opäť na strechu po perník. Ale ježibaba sa už nenechala oklamať, chytila Janíčka aj Ma-

přivázal na větev klacek, aby ve větru bouchal do stromu a děti si myslely, že otec seká dříví. Potom je opustil a odešel domů. Děti naplnily džbánky, čekaly na tatínka celý den, a když nepřišel ani večer, řekly si, že asi zabloudily.

Jeníček vylezl na strom a v dálce uviděl světýlko. Děti se vydaly za světýlkem a došly na zelenou louku k pěkné chaloupce, která byla celá z perníku. Uvnitř v chaloupce uviděly starou a škaredou ježibabu. Děti měly hlad, a tak Jeníček vylezl na střechu, loupal perníček a házel ho dolů Mařence. Ježibaba to uslyšela, vyšla na zápraží a zeptala se:

„Kdo mi to na střeše loupe perníček?“

„To je jen větříček,“ odpověděla jí tenkým hláskem Mařenka. A tak se ježibaba vrátila do chaloupky.

Děti zůstaly přes noc pod oknem a ráno vylezl Jeníček znovu na střechu pro perník. Jenomže ježibaba se už oklamat nenechala, chytila Jeníčka i Mařenku a šup s nimi do chaloupky. Jeníčka

rienku, a šup s nimi do chalúpky. Janíčka hneď strčila do chlievika, zamkla ho na tri závory a začala ho vykrmovať, aby ho mohla zjesť. Marienka zatiaľ ježibabe slúžila, upratovala a varila. Slzy mala na krajíčku, ale musela zlú čarodejnicu poslúchať.

Chudák Janík bol zavretý, jesť dostával iba to najlepšie. Každé ráno prišla ježibaba k chlieviku a volala:

„Tak, Janík, ukáž mi prstíky, nech vidím, aký si tučnučký."

Janík vždy radšej vystrčil nejaký kolíček, aby babu oklamal.

Keď už ho čarodejnica kŕmila štyri týždne, povedala si, že už je čas si na Janíčkovi pochutnať. Pustila ho z chlievika a prikázala Marienke, aby rozkúrila pec, že budú piecť chlieb.

„Vlez dovnútra a pozri sa, či je pec dosť rozpálená! A sadni si tuto na lopatu – budeme chleba sádzať."

hned strčila do chlívku, zamkla ho na tři závory a začala vykrmovat, aby ho mohla sníst. Mařenka zatím ježibabě musela sloužit, uklízet a vařit. Měla slzy na krajíčku, ale proti té zlé čarodějnici nic nezmohla.

Chudák Jeníček byl zavřený v chlívku a jíst dostával jen to nejlepší jídlo. Každé ráno přišla ježibaba k chlívku a volala:

„Tak, Jeníčku, ukaž mi prstíky,
ať vidím, jaký jsi pěkně vypasený."

Jeník vždy místo prstu vystrčil klacík, aby ježibabu oklamal.

Když už ho ta čarodějnice krmila čtyři týdny, řekla si, že už je čas si na Jeníčkovi pochutnat. Pustila ho z chlívku ven a poručila Mařence, ať zatopí v peci, že se bude péct chleba.

„Vlez si dovnitř a koukni se, jestli je pec dost rozpálená! A posaď se tady na tu lopatu - budeme sázet chleba do pece."

Ale Marienka vedela, že by ju baba strčila do pece, a preto sa vyhovárala:

„Ale veď ja ani neviem ako sa na lopatu sadá, ani ako sa do pece lezie, ani ako sa chleba sádže...“.

Baba sa nahnevala, že je Marienka hlúpa, ukázala jej, ako sa do pece pozerá, a potom sa posadila na lopatu, aby deťom ukázala, ako sa sádže chlieb. V tom okamihu Janík aj Marienka priskočili, chytili lopatu a ježibabu strčili do pece.

Šťastne potom našli cestu domov a vrátili sa k oteckovi, ktorý medzitým vyhnal macochu z domu. Už aj sa zberal do lesa deti hľadať. A tak sa radostne zvítali a žili spolu šťastne.

Jenomže Mařenka věděla, že by ji baba strčila do pece, a proto se vymlouvala:

„Ale vždyť já ani nevím, jak se na lopatu sedá, ani jak se do pece leze, ani jak se chleba sází...“

Ježibaba se rozzlobila, že je Mařenka hloupá, ukázala jí, jak má do pece nahlédnout, a potom se posadila na lopatu, aby dětem předvedla, jak se do pece sází chleba. V tu chvíli Jeníček i Mařenka přiskočili k babě, chytili lopatu a ježibabu strčili do pece.

Potom našli cestu domů a vrátili se k tatínkovi, který mezitím vyhnal macechu z domu. Zrovínka se chystal, že půjde děti do lesa hledat. A tak se radostně shledali a šťastně žili v chaloupce společně.

O pampúšikovi

Kedysi dávno žili starček so starenkou.

Starček raz poprosil starenku:

„Upraž mi, starenka, pampúšik.“

„Z čohože upražím, keď múčky nemám?“

„Poškrab po truhlici, pamäť po múčnici. A tak na pampúšik nazbieraš.“

Vzala starenka krídelko. Po truhlici poškrabala, po múčnici pozmetala. Nazbierala za dve hrste múky.

Zarobila cesto na smotane, umiesila pampúšik. Potom ho vypražila na masle, položila na oblôčik vychladnúť.

O koblížkovi

Žili byli dědeček a babička.

Jednou dědeček babičku poprosil:

„Usmaž mi, babičko, koblížek.“

„Z čeho ti ho mám usmažit, když ani špetku mouky nemám?“

„Vyškrábej z truhlice, vymeť zem na sýpce. A tak na koblížek nasbíráš.“

Babička vzala husí pírko. Z truhlice vyškrábala, na sýpce zametla. Dvě hrsti mouky nasbírala.

Zadělala babička těsto na smetaně a uhnětla koblížek. Potom ho na másle usmažila a na okno položila, aby pěkně vychladl.

Poležal si pampúšik na obloku, poležal, a začal sa nudiť.

Zobral sa a kotúľ dolu! Z obloka na lavičku, z lavičky na dlážku. Po dlážke ku dverám. Preskočil prah v pitvore. Z pitvora na dvor, z dvora za vráta. Kotúľal sa po ceste vždy ďalej a ďalej. Vždy ďalej a ďalej.

Kotúľa sa pampúšik po ceste a stretne zajaca:

„Pampúšik, pampúšik, ja ťa zjem."

„Nejedz ma, zajačik-ušiačik. Zaspievam ti pesničku:

Ja som pampúch-pampúšik
po truhlici škrabaný,
po múčnici metený,
na pekáči pražený,
na oblôčku chladený.
Dedkovi aj babičke som utiekol,
a tebe, zajačik, tiež utečiem!"

I kotúľal sa pampúšik ďalej. A zajac si len oči pretrel.

Kotúľa sa pampúšik a stretne vlka:

Poležel si koblížek na okýnku, poležel, až se začal nudit.

A tak se sebral a hop - skutálel se dolů! Z okna na lavičku, z lavičky na podlahu. Po podlaze ke dveřím. Přeskočil práh do předsíně. Z předsíně na zápraží, ze zápraží za vrata. Kutálel se po cestě pořád dál a dál. Pořád dál a dál.

Kutálí se koblížek po pěšině, když vtom potká zajíce.

„Koblížku, koblížku, já tě sním."

„Nejez mě, ušáčku-zajíčku. Zazpívám ti písničku:

Já jsem malý koblížek
z truhlice škrábaný,
na pekáči smažený,
na okýnku chlazený.
Dědečkovi i babičce jsem utekl
a tobě, zajíčku, taky uteču!"

A koblížek se kutálel dál. A zajíc nevěřil svým očím.

Kutálí se koblížek, kutálí a potká vlka:

„Pampúšik, pampúšik, ja ťa zjem.“
„Nejedz ma, sivý vlk, zaspievam ti pesničku:
Ja som pampúch-pampúšik
po truhlici škrabaný,
po múčnici metený,
na pekáči pražený,
na oblôčku chladený.
Dedkovi aj babičke som utiekol,
a zajačikovi som utiekol,
a tebe, vĺčik, ľahko utečiem!“
A pustil sa kotúľať ďalej. Vlk si len oči pretrel.
Kotúľa sa pampúšik po hore a stretne medveďa:
„Pampúšik, pampúšik, ja ťa zjem.“
„Kdeže ma ty, ťarbák, môžeš zjesť?!
Ja som pampúch-pampúšik
po truhlici škrabaný,
po múčnici metený,
na pekáči pražený,
na oblôčku chladený.
Dedkovi aj babičke som utiekol,

„Koblížku, koblížku, já tě sním.“
„Nejez ty mě, šedý vlčku, zazpívám ti písničku:
Já jsem malý koblížek
z truhlice škrábaný,
na pekáči smažený,
na okýnku chlazený.
Dědečkovi i babičce jsem utekl,
zajíčkovi jsem utekl
a tobě, vlčku, taky uteču jako nic!“
A koblížek se kutálel dál. A vlk nevěřil svým očím.
Kutálí se koblížek po lese a potká medvěda:
„Koblížku, koblížku, já tě sním.“
„Jakpak bys mě ty, takové motovidlo, mohl sníst?!
Já jsem malý koblížek
z truhlice škrábaný,
na pekáči smažený,
na okýnku chlazený.
Dědečkovi i babičce jsem utekl,

a zajačikovi som utiekol,
a vĺčikovi som utiekol,
aj tebe, macko, ľahko utečiem!“

A znova sa kotúľal ďalej. Medveď si len oči pretrel.

Kotúľa sa pampúšik, kotúľa, vtom stretne líšku:

„Dobré zdravie, pampúšik. Aký si peknučký a červenučký. Kamže sa kotúľaš?“

„Kotúľam sa po cestičke.“

„Zastav sa, pampúšik. Zaspievaj mi pesničku.“

Pampúšik bol rád, že ho líška pochválila, zastavil sa a spieval:

„Ja som pampúch-pampúšik
po truhlici škrabaný,
po múčnici metený,
na pekáči pražený,
na oblôčku chladený.
Dedkovi aj babičke som utiekol,
a zajačikovi som utiekol,
a vĺčikovi som utiekol,

zajíčkovi jsem utekl,
vlčkovi jsem utekl
a tobě, méďo, taky uteču jako nic!“

A zase se kutálel dál. Medvěd nevěřil svým očím.

Kutálí se koblížek, kutálí, když vtom potká lišku:

„Buď zdráv, koblížku. Jaký jsi ty pěkňoučký a červeňoučký. Kampak se kutálíš?“

„Kutálím se po pěšince.“

„Zastav se, koblížku. Zazpívej mi písničku.“

Koblížek byl rád, že ho liška pochválila, zastavil se a zazpíval:

„Já jsem malý koblížek
z truhlice škrábaný,
na pekáči smažený,
na okýnku chlazený.
Dědečkovi i babičce jsem utekl,
zajíčkovi jsem utekl,
vlčkovi jsem utekl,
medvědovi jsem utekl.

a medveďovi som utiekol,
aj tebe, líška, ľahko utečiem!“

Pampúšik spieva a líška sa k nemu vždy viac a viac prikráda.

„Ach, aká utešená pesnička. Lenže ja som, pampúšik, už stará. Zle počujem. Sadni si mi na noštek a zaspievaj ešte raz, hlasnejšie.“

Pampúšik sa zaradoval, že sa jeho pesnička líške zapáčila. Vyskočil jej na nos a zaspieval ešte raz:

„Ja som pampúch-pampúšik
po truhlici škrabaný,
po múčnici metený,
na pekáči pražený,
na oblôčku chladený.
Dedkovi aj babičke som utiekol,
a zajačikovi som utiekol,
a vĺčikovi som utiekol,
a medveďovi som utiekol,
aj tebe, líška, ľahko utečiem!“

A tobě, liško, taky uteču jako nic!“

Koblížek zpívá a liška se k němu přikrádá pořád blíž a blíž.

„Ach, to je ale roztomilá písnička. Jenže já už jsem, koblížku, moc stará. Špatně slyším. Posaď se mi pěkně na nosík a zazpívej mi ještě jednou, a víc nahlas.“

Koblížek se zaradoval, že se lišce jeho písnička zalíbila. Vyskočil jí na nos a zazpíval ještě jednou:

„Já jsem malý koblížek
z truhlice škrábaný,
na pekáči smažený,
na okýnku chlazený.
Dědečkovi i babičce jsem utekl,
zajíčkovi jsem utekl,
vlčkovi jsem utekl,
medvědovi jsem utekl.
A tobě, liško, taky uteču jako nic!“

„Ďakujem, pampúšik. Krásna je tvoja pesnička. Rada by som ju ešte raz počula. Sadni si mi na jazyk a zaspievaj ostatný raz.“

„Ja som pamúch-pampúšik...“

Pampúšik skočil líške na jazyk, a líška – ham!, zjedla ho.

„Děkuju, koblížku. Krásná je ta tvoje písnička. Ráda bych si ji poslechla ještě jednou. Sedni si mi na jazýček a zazpívej mi ji naposled.“

„Já jsem malý koblížek...“

Koblížek skočil lišce na jazyk a liška – chramst! a sežrala ho.

O kozliatkach

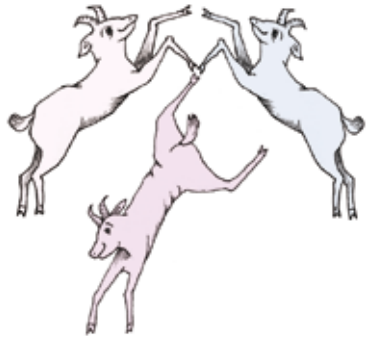

Bola raz jedna hôrka a v tej hôrke, na samom prostriedku, pekná zelená lúčka. Na tej lúčke stál domček a v domčeku bývala koza s tromi malými kozliatkami. Keď išla stará koza na pašu, prikazovala kozliatkam:

„Deti moje, neotvárajte nikomu! Iba mne, keď zakričím, že vám nesiem na rožkoch sienka, v pyšteku vodičky, vo vemene mliečka!“

Keď to prikazovala, pritúlil sa vlk pod oblok a všetko vypočul.

Len čo koza odišla, pribehol ku dverám a dal sa do kriku:

O kůzlátkách

Byl jednou jeden les a v tom lese, docela uprostřed, pěkný zelený palouček. Na tom paloučku stál domeček a v domečku bydlela koza se třemi malými kůzlátky. Když šla stará koza na pastvu, přikazovala kůzlátkům:

„Děti moje, neotvírejte nikomu! Jenom mně, když zavolám, že vám nesu na růžkách seno, v tlamičce vodičku a ve vemeni mlíčko!“

Právě když to koza říkala, schoulil se vlk pod okno a všechno slyšel.

Jakmile odešla, přiběhl ke dveřím a dal se do křiku:

„Kozliatka, kozliatka, otvorte dvierka, nesiem vám nesiem na rožkoch sienka, v pyšteku vodičku, vo vemene mliečka!“

Ale kozliatka odpovedali:

„Veru ti my neotvoríme, lebo ty nie si naša mamička. Naša mať má tenší hlások.“

Ako to vlk počul, bežal ku kováčovi a skríkol na neho:

„Hej, kováč, ukuj mi tenšie hrdlo! Ak nie, hneď ťa zjem!“

Nuž kováč mu ukoval tenšie hrdlo.

Vlk bežal k domčeku a začal tenším hlasom spievať:

„Kozliatka, kozliatka, otvorte dvierka, nesiem vám, nesiem na rožkoch sienka, v pyšteku vodičky, vo vemene mliečka!“

„Ach, veru ti my neotvoríme, lebo ty nie si naša mamička. Naša mať má tenšie hrdlo.“

Nahnevaný vlk bežal zas ku kováčovi, aby mu ukoval ešte tenšie hrdlo. A kováč mu ukoval tenučké hrdlo.

„Kůzlátka, kůzlátka, otevřete vrátka, nesu vám, nesu na růžkách seno, v tlamičce vodičku a ve vemeni mlíčko!“

Ale kůzlátka odpověděla:

„Neotevřeme a neotevřeme, protože ty nejsi naše maminka. Naše máma má tenčí hrdlo a jemnější hlásek.“

Jak to vlk uslyšel, běžel za kovářem a křikl na něj:

„Hej ty, kováři, ukovej mi tenčí hrdlo! Jestli mi ho neukováš, hned tě sežeru!“

Kovář mu ukoval tenčí hrdlo.

Vlk běžel k domečku a začal vyzpěvovat jemnějším hlasem:

„Kůzlátka, kůzlátka, otevřete vrátka, nesu vám, nesu, na růžkách seno, v tlamičce vodičku a ve vemeni mlíčko!“

„Neotevřeme a neotevřeme, protože ty nejsi naše maminka. Naše máme má tenčí hrdlo a jemnější hlásek.“

Rozzlobený vlk znovu běžel za kovářem, aby mu ukoval ještě tenčí hrdlo. A kovář mu ukoval

Vlk sa vrátil ku kozliatkam a začal tenuškým hláskom volať:

„Kozliatka, kozliatka, otvorte dvierka, nesiem vám nesiem na rožkoch sienka, v pyšteku vodičku, vo vemene mliečka!“

„Veru si ty nie naša mamička,“ povie najstaršie kozliatko. „Veru ti my neotvoríme!“

„Ba veru to je naša mať,“ škriepili sa ostatné kozliatka.

„Ba veru nie,“ verilo sa najstaršie.

„Ba veru hej!“ hádali sa ostatné. „Len ju pusťme, veď sme už hladné!“

Kozliatka pribehli ku dverám a odomkli ich.

A tu vopchal vlk hlavu do izby. Preľaknuté kozliatka sa rozpŕchli od strachu. Jedno skočilo na prípecok, jedno na stôl, jedno do pece.

Ale všetko darmo, vlk ich pochytal a pohltal. Iba jedno, čo sa vopchalo do pece, nemohol, lebo ho nevedel z pece vytiahnuť. Nažratý vlk odišiel, a o chvíľu prišla koza. Aleže sa preľakla, keď našla všetko pootvárané. Vojde do domca, hľadá,

ještě tenčí hrdlo. Vlk se vrátil za kůzlátky a začal volat jemňoučkým hláskem:

„Kůzlátka, kůzlátka, otevřete vrátka, nesu vám, nesu na růžkách seno, v tlamičce vodičku a ve vemeni mlíčko!“

„Ty teda nejsi naše maminka,“ povídá nejstarší kůzlátko. „Neotevřeme a neotevřeme!“

„Ale jo, vždyť to je naše máma,“ hádala se ostatní kůzlátka.

„To teda ne,“ bylo přesvědčeno to nejstarší..

„To teda jo!“ hádala se ostatní. „Pojďte, pustíme ji, vždyť už máme hlad!“

Kůzlátka přiběhla ke dveřím a odemkla je. Jenomže vtom strčil do domečku hlavu vlk. Vyděšená kůzlátka se rozprchla, jedno vyskočilo na pec, jedno na lavici, jedno do kamen.

Ale bylo to marné, vlk je všechna pochytal a sežral. Jenom na to jedno, které se nacpalo do kamen, nemohl, protože ho za žádnou cenu nedokázal vytáhnout z kamen ven.

bľačí, obzerá sa, ale nikde nič. Iba napokon nazrie do pece a tam vidí učupené kozliatko.

„Ach, mamička, či ste to vy?!“ zvolalo nastrášané kozliatko.

„Veru ja. A kdeže sú ostatné?“

„Jaj, mamička moja, kdeže sú tie! Prišiel vlk, spieval ako vy, nuž mu otvorili. On ich všetky požral, iba mňa nevedel z pece vytiahnuť!“

Keď to stará koza počula, hybaj! Vybrala sa za vlkom.

Nebol ešte ďaleko. Koza ho dohonila a rohami tak buchla doňho, že bolo hneď po vlkovi. A kozliatka mu vypárala z brucha. Šťastie, že boli ešte živé.

Naradovaná mať si ich odviedla domov. Ale od tých čias kozliatka mamičku poslúchali a žiadnemu vlkovi nikdy viac neotvorili.

Nažraný vlk odešel a za chvíli přišla koza. Jak ta se polekala, když našla všechno pootvírané! Vejde do domku, hledá, mečí, rozhlíží se, ale nikde nikdo. Až po chvilce nahlédne do pece a vidí tam schoulené kůzlátko.

„Ach, maminko moje, jste to vy?!“ zvolalo vyděšené kůzlátko.

„To víš, že jsem. A kdepak jsou ostatní?“

„Ajajaj, maminko moje, kdepak těm je konec! Přišel vlk, zazpíval jako vy, no a tak mu otevřela. On je všechny sežral, jenom mě nedokázal z kamen vytáhnout!“

Jakmile to stará koza uslyšela, rychle spěchala za vlkem! Ještě nebyl daleko. Koza ho dohonila a tak do něj trkla rohama, že bylo v tu ránu po něm. A kůzlátka mu vypárala z břicha. Naštěstí byla ještě naživu.

Maminka se zaradovala a odvedla si je domů. A od té doby ji kůzlátka poslouchala a žádnému vlkovi už víckrát nikdy neotevřela.

O Snehulienke

Žil raz starček so starenkou. Nemali detí a tak im bolo smutno.

Raz v zime, keď napadlo veľa snehu, povedal starček:

„Poď, ženička moja, pobavíme sa trochu so snehom.“

Išli na dvor. Začali lepiť zo snehu dieťatko. Ktosi ich videl a pýtal sa ich:

„Čo to robíte?“

„Snehulienku,“ povedala starenka.

Zrazu začalo dieťatko dýchať. Otvorilo očká. Trepotalo ručičkami aj nožičkami.

„Ach, starký!“ zvolala starenka. „Máme dieťatko!“

O Sněhurce

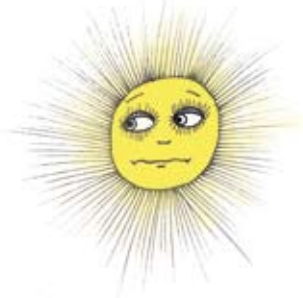

Žili jednou dědeček a babička. Neměli děti, a tak jim bylo smutno. Jednou v zimě, když napadlo hodně sněhu, dědeček povídá:

„Pojď, ženičko moje, pohrajeme si trochu se sněhem.“

Vyšli ven a začali stavět ze sněhu děťátko. Někdo je uviděl a zeptal se jich:

„Co to děláte?“

„Sněhurku,“ povídá babička.

Najednou začalo děťátko dýchat. Otevřelo očička a zamávalo ručičkama i nožičkama.

„No né, dědoušku!“ zvolala babička. „Máme děťátko!“

Snehulienka rýchlo rástla. Bola biela ako sneh a očká mala ako nezábudky. Starček a starenka mali z nej radosť. Dievčatá z dediny k nim často prichodili hrávať sa so Snehulienkou.

„Osievame múčku, v červenom klobúčku, keď naosievame, mlynárovi dáme," spievali a smiali sa dievčence.

Prešla zima. Slniečko teplejšie hrialo. Tráva sa zazelenala a v povetrí spieval škovránok. Všade bolo plno radosti..., len Snehulienka zosmutnela.

„Dieťa moje, čo ti je?" spytovala sa jej starenka.

„Nič mi nie je, mamička. Som zdravá," odpovedala Snehulienka.

Roztopil sa aj posledný sneh. Všetko na svete sa radovalo, len Snehulienka bola ešte smutnejšia. Ľuďom sa vyhýbala a pred slnkom sa skrývala.

Prešla jar. Prišlo leto. Dievčatá z dediny sa vybrali do hory. Volali aj Snehulienku. Starenka ju

Sněhurka rostla jako z vody. Byla bílá jako sníh a očička měla jako pomněnky. Dědeček a babička z ní měli radost. Děvčata z vesnice k nim často chodila a se Sněhurkou si hrála.

„Prosíváme moučku, v červeném kloboučku, až doprosíváme, mlynářovi dáme," zpívala děvčata a vesele se smála.

Skončila zima. Sluníčko hřálo víc a víc. Tráva se zazelenala a v povětří zpíval skřivánek. Všude bylo plno radosti..., jenom Sněhurka posmutněla.

„Dítě moje, copak je ti?" vyptávala se jí babička.

„Nic mi není, maminko. Jsem zdravá," odpovídala Sněhurka.

Roztál i poslední sníh. Všechno na světe se radovalo, jenom Sněhurka byla čím dál tím smutnější. Lidem se vyhýbala a před sluníčkem se schovávala.

Skončilo jaro. Přišlo léto. Děvčata z vesnice se vydala do lesa. Přišla i pro Sněhurku. Babička ji

nechcela pustiť. Bála sa o ňu. Keď dievčatá sľúbili, že dajú na Snehulienku pozor, starenka ju predsa len pustila. Kamarátky chytili Snehulienku za ruku a bežali do hája. Tam si plietli venčeky a viazali kytičky.

„Vijeme vence, vijeme, komu ich predávať pôjdeme, z mesta do mesta, široká cesta, predávať ich pôjdeme."

Neskôr urobili z raždia ohník. Postavili sa do radu a začali ohník preskakovať. Vtom niečo zašumelo a žalostne zavzdychalo. Naľakane pozreli jedna na druhú. Zbadali, že Snehulienka nie je medzi nimi. Začali ju hľadať. Volali, kričali, nikde jej nebolo. Prehľadali celý kraj, ale Snehulienku nenašli. Zmenila sa na ľahučký obláčik, keď preskakovala ohník.

Starček a starenka dlho za ňou žialili.

nechtěla pustit. Bála se o ni. Když děvčata slíbila, že dají na Sněhurku pozor, tak ji s nimi přece jen pustila. Kamarádky chytily Sněhurku za ruce a běžely s ní do zeleného háje. Tam si pletly věnečky a vázaly kytice.

„Vijeme věnce, vijeme, komu je prodávat půjdeme, z města do města, široká cesta, prodávat je půjdeme."

Potom si z roští rozdělaly ohýnek. Postavily se do řady za sebe a začaly ohýnek přeskakovat. Najednou něco zašumělo a žalostně zavzdychalo. Kamarádky se na sebe podívaly. Všimly si, že Sněhurka mezi nimi není. Začaly ji hledat. Volaly, křičely, ale Sněhurku nenašly. Když přeskakovala ohýnek, proměnila se v lehoučký obláček.

Dědečkovi a babičce se po ní ještě dlouho stýskalo a bylo jim bez ní smutno.

O zajačikovi, líške a kohútikovi

Žili raz líška a zajac. Líška mala chalúpku z ľadu, a zajačik z kôry. Keď prišla jar a slniečko začalo hriať, chalúpka líšky sa rozpustila, a tak poprosila zajačika, aby ju pustil k sebe trochu sa zohriať.

Dobrosrdečný zajačik ju pustil do svojej chalúpky, líška sa tam uvelebila a zajačika vyhnala.

Ide zajačik po cestičke a plače. Naproti nemu bežia psi:

O zajíčkovi, lišce a kohoutkovi

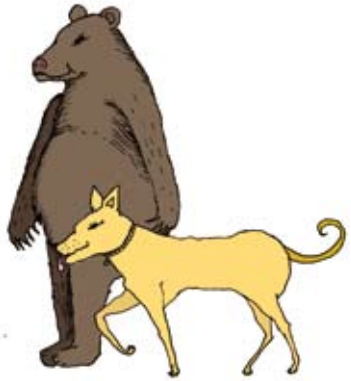

Žili jednou liška a zajíc. Liška měla chaloupku z ledu a zajíček z kůry. Když přišlo jaro a sluníčko začalo hřát, její chaloupka se rozpustila, a tak liška poprosila zajíčka, aby ji pustil k sobě trochu se ohřát.

Dobrosrdečný zajíček pustil lišku k sobě do chaloupky, ale ta nevděčnice se tam uvelebila a chudáka zajíčka vyhnala.

Jde zajíček po pěšince a pláče. Naproti mu běží psi:

„Haf, haf, haf! Prečo plačeš, zajačik?“

„Ani sa nepýtajte! Akože nemám plakať? Mal som domček z kôry a líška z ľadu. Líške sa domček roztopil a mne ostal. Nuž votrela sa ku mne, a mňa vyhnala.“

„Neplač, zajačik, my ju vyženieme!“

Došli k domčeku:

„Haf, haf, haf! Poď, líška von!“

A ona z pece:

„Ak vstanem a zoskočím, budú chlpy lietať po všetkých kútoch!“

Psi sa naľakali a utiekli.

Zajačik opäť ide a plače. Naproti nemu medveď:

„Prečo plačeš, zajačik?“

„Ani sa nepýtaj, medveď! Akože nemám plakať? Mal som domček z kôry a líška z ľadu, líška sa ku mne votrela a mňa vyhnala.“

„Neplač, zajačik, ja ju vyženiem!“

„Nie, nevyženieš! Psi ju nevyhnali, ani ty ju nevyženieš!“

„Haf, haf, haf! Proč pláčeš, zajíčku?“

„Ani se neptejte! Jakpak nemám plakat? Měl jsem chaloupku z kůry a liška z ledu. Lišce chaloupka roztála, a mně zůstala. A tak se ke mně vetřela a mě vyhnala ven.“

„Neplakej, zajíčku, však my ji vyženeme!“

„Ne, nevyženete!“

„Vyženeme!“

Zajíček se psy došli k chaloupce:

„Haf, haf, haf! Liško, pojď ven!“

Liška na ně křikla z pece:

„Jestli vstanu a seskočím, chlupy z vás budou lítat po všech koutech!“

Psi se polekali a utekli.

A tak jde zajíček zase po pěšince a pláče. Proti němu si vykračuje medvěd:

„Proč pláčeš, zajíčku?“

„Ani se neptej, medvěde! Jakpak nemám plakat? Měl jsem chaloupku z kůry a liška z ledu, liška se vetřela ke mně, a mě, nešťastného, vyhnala.“

„Vyženiem!“

A tak išli vyháňať:

„Poď, líška, von!“

A ona z pece:

„Ak vstanem a zoskočím, budú chlpy lietať po všetkých kútoch!“

Medveď sa naľakal a utiekol.

Ide opäť zajačik a žalostne, prežalostne plače. Naproti nemu kohút s kosou:

„Kikirikí! Prečo plačeš, zajačik?“

„Ani sa nepýtaj, kohút! Akože nemám plakať? Mal som domček z kôry a líška z ľadu, líška sa ku mne votrela, a mňa vyhnala!“

„Poďme, ja ju vyženiem!“

„Nie, nevyženieš. Psi ju vyháňali – nevyhnali, medveď vyháňal – nevyhnal, ani ty ju nevyženieš.“

„Vyženiem!“

Išli k domčeku:

„Kikirikí! Nesiem kosu na pleci, skosím líšku na peci! Poď, líška, von!“

„Neplač, zajíčku, však já ji vyženu!“

„Ne, nevyženeš! Psi ji nevyhnali, ani ty ji nevyženeš!“

„A přece vyženu!“

A tak šli vyhánět lišku.

„Liško, pojď ven!“

Liška na ně křikla z pece:

„Jestli vstanu a seskočím, chlupy z vás budou lítat po všech koutech!“

Medvěd se polekal a utekl.

A tak jde zajíček zase po cestičce a smutně, přesmutně pláče. Proti němu si vykračuje kohout s kosou:

„Kykyryký! Proč pláčeš, zajíčku?“

„Ani se neptej, kohoute! Jakpak nemám plakat? Měl jsem chaloupku z kůry a liška z ledu, liška se do té mé vetřela, a mě vyhnala!“

„Tak pojď se mnou, já ji vyženu!“

„Ne, nevyženeš! Psi ji vyháněli, a přece nevyhnali, medvěd ji vyháněl, a přece nevyhnal, ani ty ji nevyženeš.“

Keď to líška počula, naľakala sa:

„Pozhovej, umývam sa.“

Kohút opäť:

„Kikirikí! Nesiem kosu na pleci, skosím líšku na peci! Poď, líška von!“

A líška vraví:

„Kožuch si obliekam!“

A kohút po tretí raz:

„Kikirikí! Nesiem kosu na pleci, skosím líšku na peci! Poď, líška, von!“

Líška vyšla z chalúpky, a keď uvidela kohútika s kosou, naľakala sa a utekala preč, len sa tak za ňou prášilo.

Potom zajačik s kohútikom bývali spolu v chalúpke. Nad dvere si zavesili zvonec a rozprávky je koniec.

„A přece ji vyženu!“

Zajíček s kohoutem se vydali k chaloupce:

„Kykyryký! Nesu kosu přes rameno, skosím lišku jednou ranou! Liško, pojď ven!“

Když to liška slyšela, polekala se.

„Počkej chvilku, zrovínka se umývám.“

Ale kohout zase spustil:

„Kykyryký! Nesu kosu přes rameno, skosím lišku jednou ranou! Liško, pojď ven!“

A liška povídá:

„Zrovínka si kožich oblékám!“

A kohout spustil po třetí :

„Kykyryký! Nesu kosu přes rameno, skosím lišku jednou ranou! Liško, pojď ven!“

Liška vyšla z chaloupky, a jakmile spatřila kohouta s kosou, vyděsila se tak, že pelášila pryč, až se za ní prášilo. Zajíček s kohoutem potom bydleli v chaloupce společně. Nad dveře si zavěsili zvonec a pohádky je konec.

SLOVNÍČEK ROZDIELNYCH VÝRAZOV

SLOVNÍČEK ROZDÍLNÝCH VÝRAZŮ

Červená Čiapočka	Červená Karkulka
dievčatko	holčička
darček	dárek
veľmi	moc
narodeniny	narozeniny
čistinka	paseka
opýtať sa	zeptat se
chalúpka	chaloupka
počul	slyšel
ňufák	čenich
izbička	pokojík
lepšie	lépe
zaspal	usnul
onedlho	za chvíli
brucho	břicho

poriadne	pořádně
zobudil sa	vzbudil se
bol hrozne smädný	měl hroznou žízeň
studnička	studánka
skaly	kameny

O ZLEJ KOZE ROHATEJ	O ZLÉ KOZE ROHATÉ
dievčina	dívčina
grúň	stráň
chliev	chlív
v mláke	v louži
bolo	bylo
metla	koště
poriadny výprask	pořádný výprask
na druhý deň	příštího dne
dievka	holka
o mňa sa nestarala	o mne nic nedbala
sedliak	sedlák
bodliak	bodlák
chrúmala	chroustala
ďatelina	jetel

raždie	roští
chlpy	chlupy
dedina	vesnice
obuvník	švec
rozprávka	pohádka
koniec	konec

Operníkovej chalúpke	O perníkové chaloupce
bol raz	byl jednou
chudobný drevorubač	chudý dřevorubec
macocha	macecha
stále	pořád
rozkázal	přikázal
pôjdete	půjdete
čistinka	paseka
rástlo	rostlo
priviazal	přivázal
konár	větev
palica	klacek
otecko	tatínek
povedali si	řekli si
vyliezol	vylezl

v diaľke	v dálce
svetielko	světýlko
deti boli hladné	děti měly hlad
chlievik	chlívek
len	jen
počula	slyšela
priedomie	zápraží
zjesť	sníst
upratovala	uklízela
aký si tučnučký	jak jsi vypasený
rozkúriť v peci	zatopit v peci
piecť chlieb	péct chleba
dovnútra	dovnitř
pozri sa	koukni se
nahnevala sa	rozzlobila se
zberal sa	chystal se

O Pampúšikovi	O Koblížkovi
starenka	babička
starček	dědeček
upraž mi	usmaž mi
múčnica	sýpka
krídelko	husí brko
zarobila cesto	zadělala těsto
umiesila	uhnětla
oblok	okno
dlážka	podlaha
pitvor	předsíň
stretne zajaca	potká zajíce
pražený	smažený
pesnička	písnička
hora	les
ťarbák	motovidlo

macko	méďa
kotúľaš sa	kutálíš se
cestička	pěšinka
utešená	roztomilá
zle počujem	špatně slyším
hlasnejšie	víc nahlas
ešte raz	ještě jednou
ostatný raz	naposled

O KOZLIATKACH	O KŮZLÁTKÁCH
hôrka	les
na samom prostriedku	docela uprostřed
lúčka	palouček
na pašu	na pastvu
na rožkách	na růžkách
v pyšteku	v tlamičce
pritúlil sa	schoulil se
len čo	jakmile
všetko vypočul	všechno slyšel
otvorte	otevřete
dvierka	vrátka
tenšie hrdlo	tenčí hrdlo
kováč	kovář
hneď ťa zjem	hned tě sežeru
spievať	zpívat

nahnevaný	rozzlobený
škriepiť sa	hádat se
tu vopchal	vtom strčil
preľaknuté kozliatka	vyděšená kůzlátka
do pece	do kamen
preľakla sa	polekala se
učupené kozliatko	schoulené kůzlátko
nastráchaná	vyděšená
počula	slyšela
rohami buchla	trkla rohama

O Snehulienke	O Sněhurce
čo to robíte	co to děláte
trepotalo	zamávalo
nezábudky	pomněnky
z dediny	z vesnice
osievame múčku	prosíváme moučku
škovránok	skřivánek
dieťa	dítě
spytovala sa	vyptávala se
sneh	sníh
ľuďom	lidem
skrývala sa	schovávala se
prešla jar	skončilo jaro
venčeky	věnečky
predávať	prodávat
pôjdeme	půjdeme

urobili	udělali
z raždia ohník	z roští ohýnek
do radu	do řady
zbadali	všimli si
ľahučký obláčik	lehoučký obláček
dlho za ňou žialili	bylo jim bez ní smutno

O zajačikovi, líške a kohútikovi

ľad
kôra
prišla jar
zohriať sa
prečo
nepýtaj sa
votrela
neplač
domečk
ak vstanem
chlpy
medveď
nesiem kosu

O zajíčkovi, lišce a kohoutkovi

led
kůra
přišlo jaro
ohřát se
proč
neptej se
vetřela
neplakej
chaloupka
jestli vstanu
chlupy
medvěd
nesu kosu

na pleci
kohút
kožuch
a rozprávky je koniec

přes rameno
kohout
kožich
a pohádce je konec

Milí čitatelia,

duchovné posolstvo rozprávok patrí odpradávna medzi najosvedčenejšie výchovné prostriedky. Dramaturgický sled obrazov zla i dobra vnáša do života človiečika – tabula rasa prvé dôležité impulzy na utváranie jeho etických zásad, ktoré mu v dospelom veku umožňujú prežívať milosrdnú spoluúčasť a pochopenie iných tak, ako kedysi súcítil s rozprávkovými hrdinami svojho detstva.

Ako matku dieťaťa, ktoré vyrastalo v bilingválnom prostredí československej rodiny, ma nedávno zaujalo veľmi milé a spoločensky prospešné CD, ktorého dvojjazyčnú literárnu podobu s rozšíreným názvom „Poďte s nami do rozprávky – Pojďte s námi do pohádky „ práve držíte v rukách. Okrem zrkadlového slovenského a českého textu ju obohacujú pôvabné ilustrácie a praktický slovníček. Projekt si teda vrátane morálneho odkazu rozprávky kladie ďalší ušľachtilý cieľ – napomáhať rozvoju vnímania nielen markantných rozdielov ale i tých najjemnejších nuáns oboch našich jazykov, ktoré sú príbuzné tak neobyčajne vzácne, že to azda aj napriek neprebernej pestrosti národov tejto planéty nemá obdoby. Vo svete rozdielnych kultúr a tradícií je prirodzenou túžbou každého zdravého človeka hľadať v kontakte s ostatnými ľuďmi porozumenie a súlad, a konkrétne toto dielko vytvorilo nenásilného sprievodcu po krásnej ceste obojstranného spoznávania sa slovenských a českých detí, pri plnom zachovaní svojbytnosti každého z nich. Verím, že budú malý knižný poklad opatrovať vo svojich knižniciach ešte v čase, keď sa ony samotné stanú rodičmi a budú vychovávať vlastných potomkov v duchu vzájomnej úcty medzi oboma suverénnymi národmi.

Veľmi by som si želala, aby ste ponúkaný most k harmónii neprehliadli ani Vy.

Miriam Pešková

Poďte s nami do rozprávky

Pojďte s námi do pohádky

Texty na motivy pohádek zdramatizovala Viera Kučerová.
Překlad do češtiny Ondřej Mrázek.
Ilustrace Alexandra Švolíková.
Grafická úprava Alexandra Švolíková.
Sazba Oliver Švolík.
Redakce Miriam Pešková.
Autorka projektu Viera Kučerová.
Vydalo BONA FIDE, Východní nám. 9, 141 00 Praha 4

Kniha vychází s finanční podporou Úřadu vlády České republiky,
která byla udělena projektu BONA FIDE
„Poďte s nami do rozprávky - Pojďte s námi do pohádky“ v roce 2011.
Vytiskla tiskárna Akcent.
Vydání první.

9 788026 004486 0448-6